

המאשימה:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)
רח' מנחם בגין 154, תל אביב
טלפון: 073-37376084 פקס: 073-37376085

- נגד

הנאשמים:

1. חיים בן אברהם כץ

יליד 1947, ת.ז. 030480735
שגיא 20, שהם

2.

מרדכי בן יצחק בן אריה

יליד 1959, ת.ז. 056116304
מנחם בגין 17, יהוד

כתב אישום

חלק כללי:

1. התקופה הרלוונטית לכתב האישום היא השנים 2010-2015.

הנפשות הפועלות:

2. חיים כץ (להלן: "כץ" או "נאשם 1"), מכהן כחבר בכנסת ישראל החל משנת 1999 (למעט הפסקה בכהונתו כחבר כנסת בין מרץ 2006 לנובמבר 2006), וכשר בממשלת ישראל החל מחודש מאי 2015. בין השנים 2005-2006 ו-2009-2013, שימש כץ גם יו"ר ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת (להלן: "ועדת הרווחה"). מתוקף תפקידיו אלו, היה כץ בעל השפעה על קידום הליכי חקיקה ונושאים שונים בעלי היבטים ציבוריים. מכוח האמור לעיל, היה כץ "עובד ציבור", כהגדרתו בסעיף 34כד(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
3. כץ פעל רבות בשוק ההון. במסגרת זו, בתקופה הרלוונטית, גדל תיק השקעותיו במיליוני שקלים.
4. מרדכי בן אריה (להלן: "בן אריה" או "נאשם 2"), הוא איש שוק הון מנוסה, הבקיא במסחר בו על כל שלביו ומאפייניו, ובעל הבנה, מיומנות ויכולות ניתוח גבוהות בשימוש בשוק ההון כאמצעי להפקת רווחים.

5. החל משנת 1999 ובמועדים הרלוונטיים לכתב האישום, שימש בן ארי יועץ כלכלי של אקויטל, חברת החזקות ציבורית דומיננטית במשק הישראלי. במועדים הרלוונטיים החזיקה אקויטל במגוון רחב של עסקים בתחום הנדל"ן המניב, חיפושי הנפט והתיירות, וזאת באמצעות חברות שונות, ובכלל זה איירפורט סיטי, נצבא, ישראלמקו ויואל (להלן: "קבוצת אקויטל"). בין היתר החזיקה אקויטל באג"ח בהיקפים גדולים, לרבות של חברות הנתונות בקשיים. את שירותיו לקבוצה סיפק בן ארי באמצעות חברה בבעלותו בשם "יהוא-בא".
6. תפקידו של בן ארי כלל מתן ייעוץ פיננסי לקבוצת אקויטל, ניהול כספי המזומנים של חברות הקבוצה, ניהול תיק ההשקעות הפיננסיות שלהן, גיוסי הון וכיוצא באלה. מתוקף תפקידו, עסק בן ארי במסחר בניירות ערך בחשבונות החברות בקבוצה, והזרים באופן יומיומי הוראות קניה ומכירה של ניירות ערך, על פי שיקול דעתו. מתוקף תפקידו זה, היה בן ארי "איש פנים" בחברות הקבוצה. בצד זה, ניהל בן ארי את תיק ניירות הערך של חשבונותיו הפרטיים, ואלו כללו, בין היתר, החזקות באג"ח.
7. במועד שאינו ידוע למאשימה, במהלך השנים 2000-2005 או בסמוך לכך, התוודעו כץ ובן ארי זה לזה, בעת שאיש העסקים, קובי מימון, הפנה את כץ לקבלת ייעוץ ביחס להשקעותיו ולחסכונותיו מבן ארי, על רקע יכולותיו וכישוריו של בן ארי בתחום ההשקעות והמסחר בשוק ההון. במועד היכרותם, כיהן כץ כחבר כנסת. במהלך השנים, ובצד התפקידים הציבוריים שבהם נשא כץ, הלכה מערכת היחסים בין כץ לבין בן ארי והתפתחה לכדי קשר חברי קרוב ביותר. קשר זה כלל מפגשים תכופים במשרדו של בן ארי – לרוב כמה וכמה פעמים בכל חודש, וכן פגישות ממושכות בבתי קפה מדי יום שישי.
8. בד בבד עם חברותם, וכרקע נוסף לה, אחזו השניים באינטרסים כלכליים הדדיים משמעותיים. במסגרת זו, כץ עמד על הפוטנציאל הרב הגלום במיומנותו הגבוהה של בן ארי בהפקת רווחים כתוצאה מהמסחר בשוק ההון ועל הפוטנציאל הכלכלי הגלום בכך עבורו.
9. העובדות המתוארות בחלק הכללי הן חלק בלתי נפרד מכתב האישום.

אישום ראשון (נגד כץ ובן ארי):

א. העובדות

מערכת היחסים בין כץ לבן-ארי

10. כאמור בחלק הכללי, בתקופה הרלוונטית לאישום התקיימה בין כץ לבן ארי מערכת יחסים חברית קרובה ביותר, שטמנה בחובה גם היבטים כלכליים בעלי אופי מהותי. מערכת יחסים זו התפתחה, בין היתר, על רקע ההערכה הרבה שרחש כץ ליכולותיו וכישוריו של בן ארי בתחום ההשקעות והמסחר בשוק ההון, שבעטיה כינה את בן ארי "מסי של שוק ההון", "גורו" "גאון" ומי ש"ניחן מאלוהים", ועל רקע רצונו של כץ לנצל יכולות אלה לשם הפקת תועלת כלכלית לחשבונו.

11. בתוך כך, במהלך תקופה זו נעתר בן ארי לבקשת כץ, ואיפשר לו לבוא למשרדו בקבוצת אקויטל, כמה וכמה פעמים מדי חודש – ולעיתים אף מספר פעמים בשבוע; לשהות שם לאורך זמן; לצפות בבן ארי בשעה שהוא סוחר בניירות ערך בחשבונות קבוצת אקויטל או בחשבונותיו הפרטיים; לעקוב אחר פעילותו, להעתיק את הפעילות ולפעול בדרך דומה בחשבונות שלו – לא פעם אף ללא הפעלת שיקול דעת עצמאי משלו. לאורך מפגשים אלה ובהזדמנויות נוספות, נהג בן ארי להשיא לכץ עצות, להסביר לו את מהלכיו במסחר, להשיב לשאלותיו, לתת לו המלצות ולהעניק לו טיפים בנוגע למסחר בניירות ערך.
12. נגישותו של כץ לפעילותו של בן ארי בניירות ערך, וכן לעצותיו והמלצותיו בתחום זה, הייתה בעלת ערך כלכלי רב בעבור כץ, בשים לב לניסיונו, מיומנותו וכישוריו של בן ארי במסחר בשוק ההון.
13. בצד זה, בתקופה הרלוונטית לאישום, תיאמו ביניהם כץ ובן ארי את הזרמתן של עשרות הוראות מסחר בניירות ערך, במסגרת המסחר בשיטת הרצף בבורסה לניירות ערך בתל אביב. השניים עשו כן במטרה להבטיח שהוראות הקניה או המכירה המוזרמות על ידי כץ, ייפגשו עם הוראות הקניה או המכירה המוזרמות על ידי בן ארי. כתוצאה מתיאום זה, נקשרו עשרות עסקאות, בהיקפים של מיליוני ₪, לאורך ימים שונים ובמגוון ניירות ערך, בין חשבונותיו הפרטיים של כץ, ובכלל זה חשבונותיהם של ילדיו – שכץ הוא שפעל בהם, לבין חשבונות השייכים לחברות קבוצת אקויטל, לחברת יהוא בא, שבבעלות בן ארי, או לגורמים אחרים שבן ארי ניהל את חשבונם והזרים בהם הוראות.
14. בניגוד לחובה המוטלת עליהם ע"פ כללי הבורסה לניירות ערך, נמנעו כץ ובן ארי מלסמן את העסקאות כמתואמות, וכך יצרו בפני יתר המשקיעים מצג כאילו מדובר בעסקה מקרית ואקראית בין קונה ומוכר אנונימיים, שאינם יודעים איש על זהות רעהו.
15. ההיקשרות בעסקאות המתואמות עם בן ארי, הניבה לכץ תועלת כלכלית.

האירועים סביב תיקון 44 לחוק ניירות ערך

16. על רקע המתואר לעיל, במועד שאינו ידוע למאשימה, בסמוך למחצית שנת 2010, פנה בן ארי לכץ, בבקשה כי במסגרת תפקידו כחבר כנסת ויו"ר ועדה, יקדם תיקון לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן: "חוק ניירות ערך"), אשר יביא לשינוי בסדר הנשייה של חברות המצויות בחדלות פירעון, או כאלה שאינן יכולות לשלם את חובן. בהתאם לתיקון המוצע, יקדימו בעלי אג"ח "רגילים" בסדר הנשייה את בעלי השליטה בחברות, דבר שעשוי להביא לכך שבאופן מעשי, בעלי השליטה לא יקבלו בחזרה את כספי חובם. כץ נענה ליוזמתו של בן ארי, והחל לפעול לקידומה של הצעת חוק ניירות ערך (תיקון מס' 44) (דחיית פרעון התחייבות של חברה ציבורית כלפי בעל שליטה), התשע"א – 2010 (להלן: "תיקון 44"). ביום 11.10.2010, הניח כץ את הצעת החוק על שולחן הכנסת, כהצעת חוק פרטית מטעמו.
17. כמפורט מעלה, בד בבד עם קידום הליכי החקיקה של תיקון 44 התקיימה בין בן ארי לכץ מערכת יחסים חברית וכלכלית קרובה, שבמסגרתה גם העניק בן ארי לכץ טובות הנאה בעלות ערך כלכלי ניכר.

